UNDERSÖKNING OM VATTENBESPARING

Information och åtgärder under vattenbristen sommaren 2026

Undersökning beställd av VA Syd, NSVA och Sydvatten

Innehåll

- Bakgrund, genomförande och sammanfattning
- Om deltagarna
- Kännedom om situationen och kanaler för informationsinhämtning
- Relevans, trovärdighet och budskap
- Beteende och åtgärder
- Beständighet över tid
- Förslag inför framtiden
- Bakom rapporten

Bakgrund

Bakgrund, genomförande och sammanfattning

Introduktion till projekt

Bakgrund

Lysio research har i en webbundersökning frågat medborgare om deras kännedom om vattenbristen sommaren 2026, och vilka åtgärder de vidtagit med anledning av den. Frågor har även ställts om beständigheten i åtgärderna, och om förslag för framtiden.

Genomförande

Datainsamlingen genomfördes genom enkätsvar från en panel. Totalt samlades 1001 svar in fördelat över 20 kommuner i Skåne.

Rapport

Rapporten presenterar resultaten från undersökningen. Resultatet för intervjun redovisas även nedbrutet på kön, ålder, och vart personen bor För kön, ”Annat/osäker” angavs bara av en person och redovisats därför inte som en egen kolumn i tabellerna där det förekommer. Siffrorna avrundas till hela procent.

Sammanfattning

Undersökningen visar att informationen om vattenbristen nått ut till en mycket stor andel av hushållen. Av de 1 001 respondenterna uppgav 94% att de sett, hört eller läst information under perioden mars till augusti 2026. Informationen nådde främst fram via nyhetsartiklar (53%), direkt från kommun eller vattenbolag (46%) och via sociala medier (37%). Budskapet uppfattades tydligt: nära åtta av tio kopplade informationen till vikten av att spara vatten i vardagen, och tre av fyra till risken för vattenbrist under sommaren.

Respondenterna gav informationen goda betyg. Trovärdigheten skattades högst, där 82% gav betyg 4 eller 5 på en femgradig skala, tätt följt av tydlighet på 80 procent. Upplevd relevans för det egna hushållet låg något lägre, 68 procent, vilket ändå är en klart positiv siffra.

Beteendemönstret ändrades. Totalt uppgav 77 procent att de ändrat sitt sätt att använda vatten hemma, helt eller delvis, medan 23 procent inte gjorde någon förändring. De vanligaste åtgärderna var att stänga kranen vid till exempel tandborstning, duscha kortare tid och vänta med disk- eller tvättmaskin tills den är full. Bland dem som inte ändrade sitt beteende uppgav nästan åtta av tio att de redan levde vattensnålt.

51%

Av de svarande är kvinnor

52 %

Av de svarande bor i flerfamiljshus

77 %

Angav att de levde vattensnålt redan sedan tidigare om de inte ändrat beteende

Budskapet uppfattades som trovärdigt och tydligt.

Sammanfattning

Av de som faktiskt ändrade sitt beteende håller de flesta i det: 80 procent fortsätter med sitt nya, snålare beteende, medan 15 procent delvis återgått till gamla vanor. Vana och bekvämlighet är den vanligaste förklaringen till återfall, följt av att man inte längre upplever situationen som lika akut.

På frågan om hur informationen kan nå ut ännu bättre i framtiden hade ungefär hälften inget ytterligare förslag. Bland dem som hade förslag var SMS den klart mest efterfrågade kanalen, följt av fysisk post och sociala medier.

Äldre respondenter är genomgående mer medvetna om vattenbristen och mer beständiga i sitt nya beteende än yngre, som i högre grad återgår till gamla vanor. Kvinnor är också genomgående mer responsiva än män, både i benägenhet att ändra beteende och i att hålla i förändringen.

Olika åldersgrupper nås av information i olika utsträckning från olika kanaler, där unga oftare nåtts av budskapet från sociala medier och vänner/familj, och äldre oftare av nyhetsartiklar och radio.

Slutligen skiljer sig beständigheten åt mellan kommuner på ett sätt som inte förklaras av hur många som initialt ändrade sitt beteende, vilket tyder på att lokala faktorer spelar in för hur väl förändringen består över tid.

94%

Har uppfattat att det är vattenbrist

77 %

Ändrade helt eller delvis sitt beteende

80 %

Av de som ändrade sitt beteende fortsätter det snålare beteendet

Äldre är mer medvetna och beständiga i sitt nya beteende. Kvinnor är mer responsiva än män.

Resultat

Resultaten presenteras tematiskt efter tema

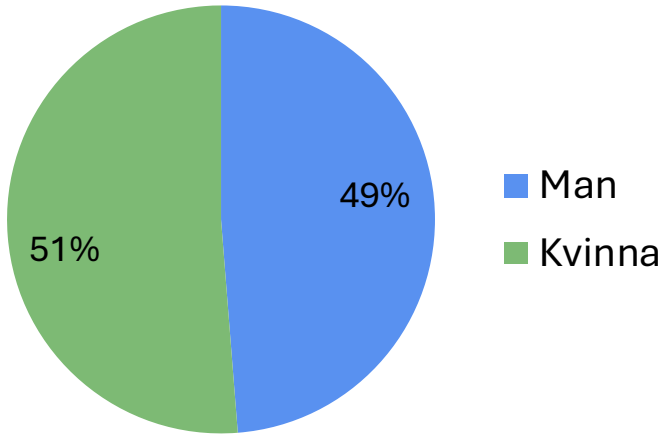
Om deltagarna

Kön, ålder, kommun

Bakgrundsfrågor deltagare

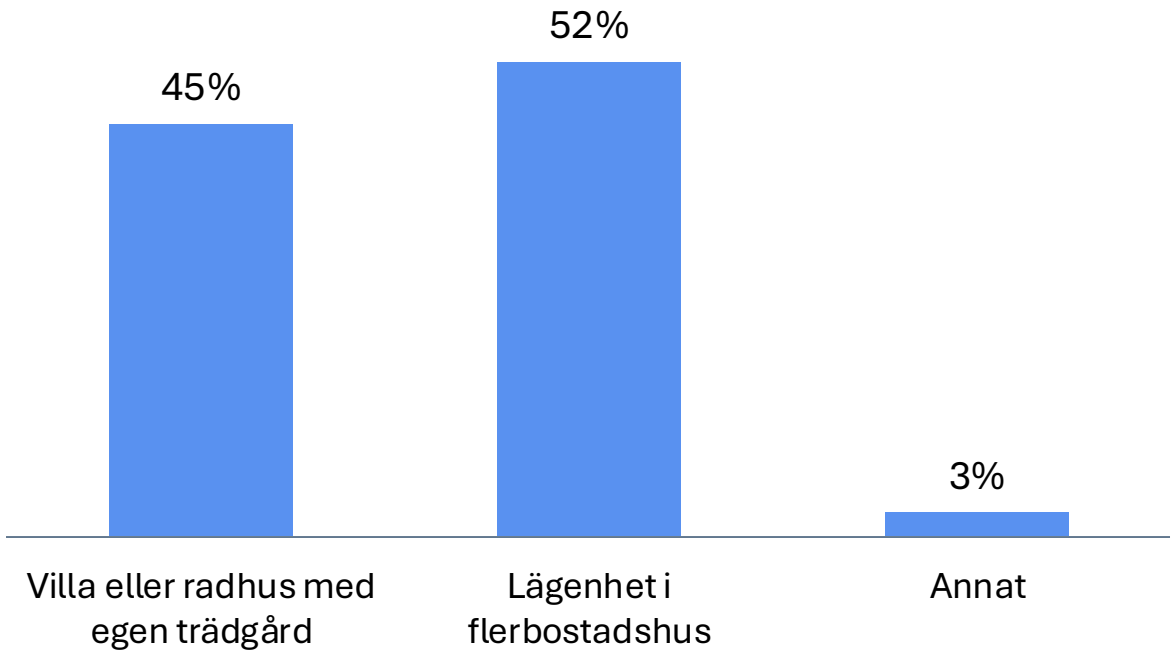
Kön

Antal svar: 1001

Vilken typ av bostad bor du i?

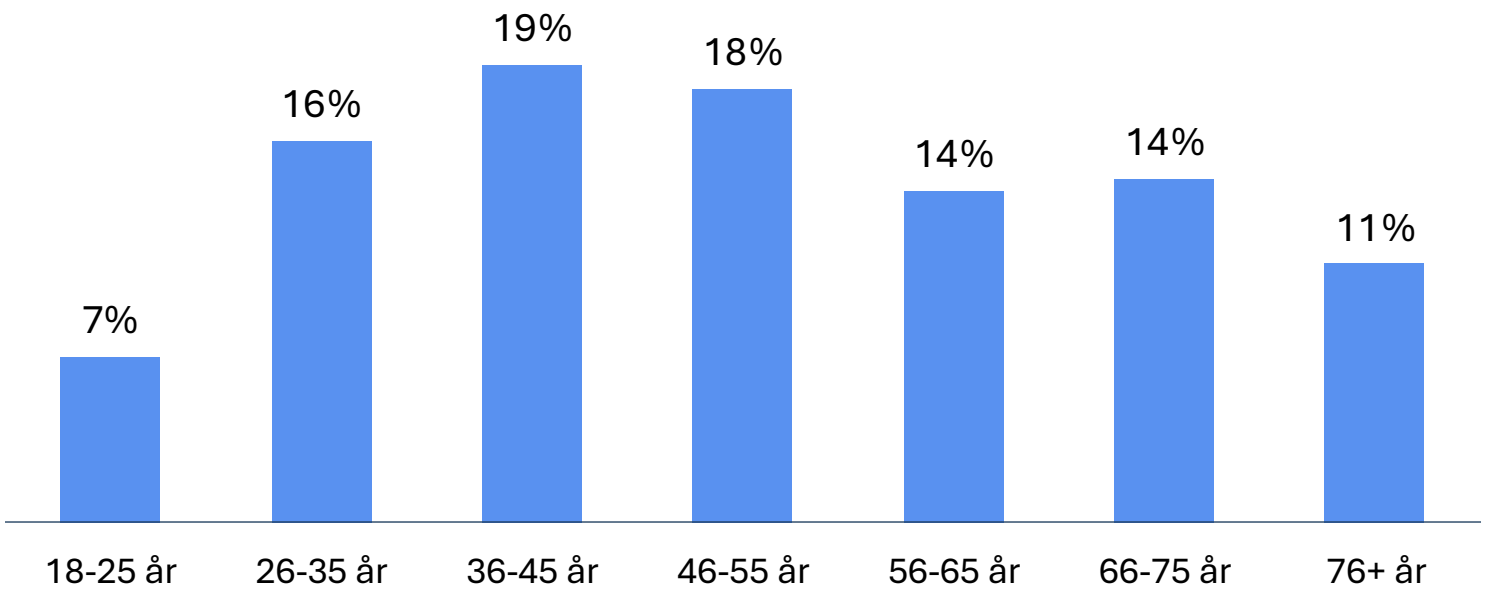
Antal svar: 1001

Bakgrundsfrågor deltagare

Ålder

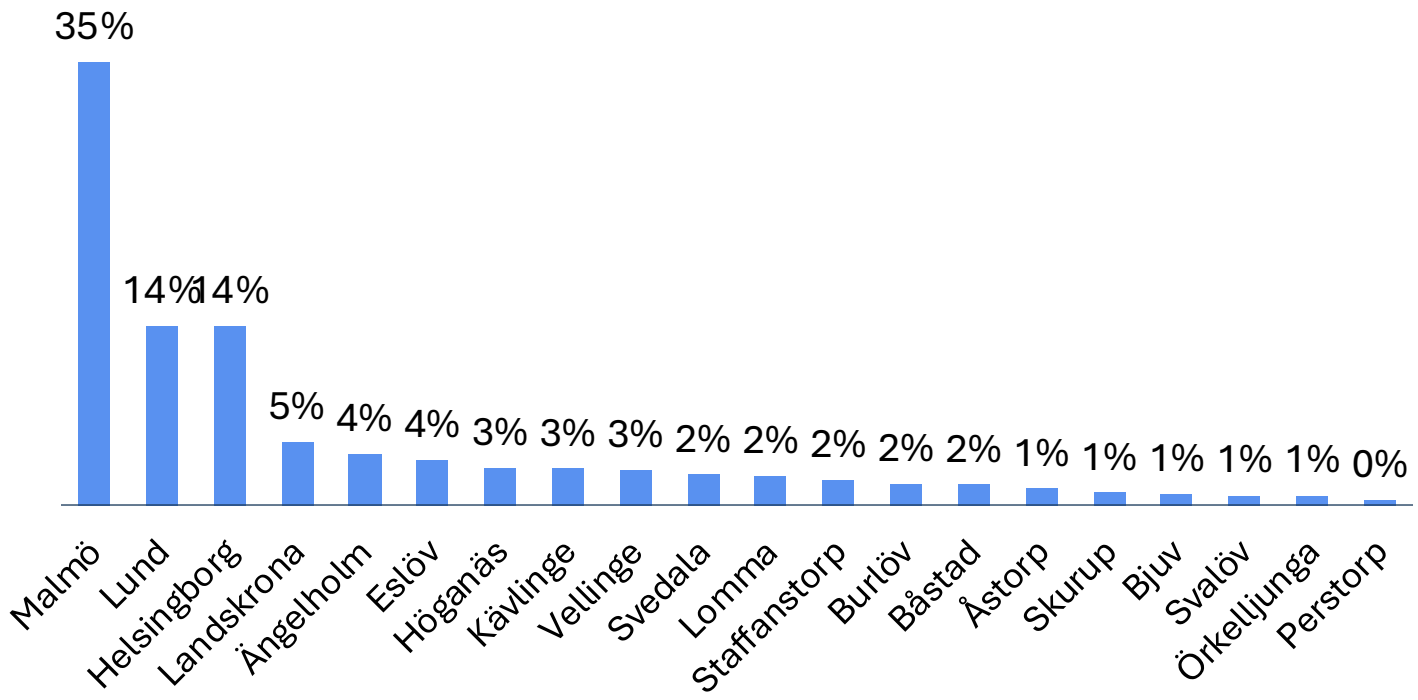
Antal svar: 1001

Bakgrundsfrågor deltagare

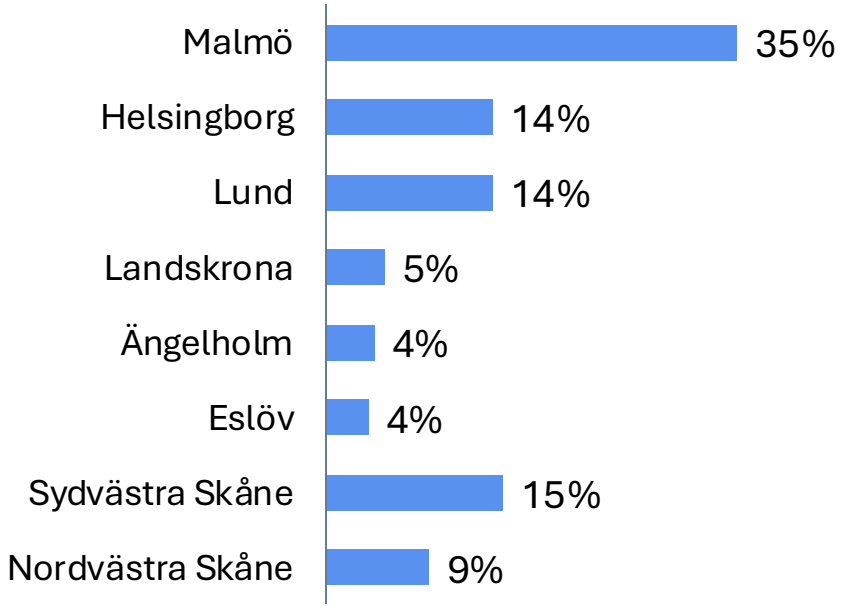
Kommun

Antal svar: 1001

Kommun, grupperad

Antal svar: 1001

Sydvästra skåne: Staffanstorp, Burlöv, Vellinge, Kävlinge, Lomma, Svedala, Skurup

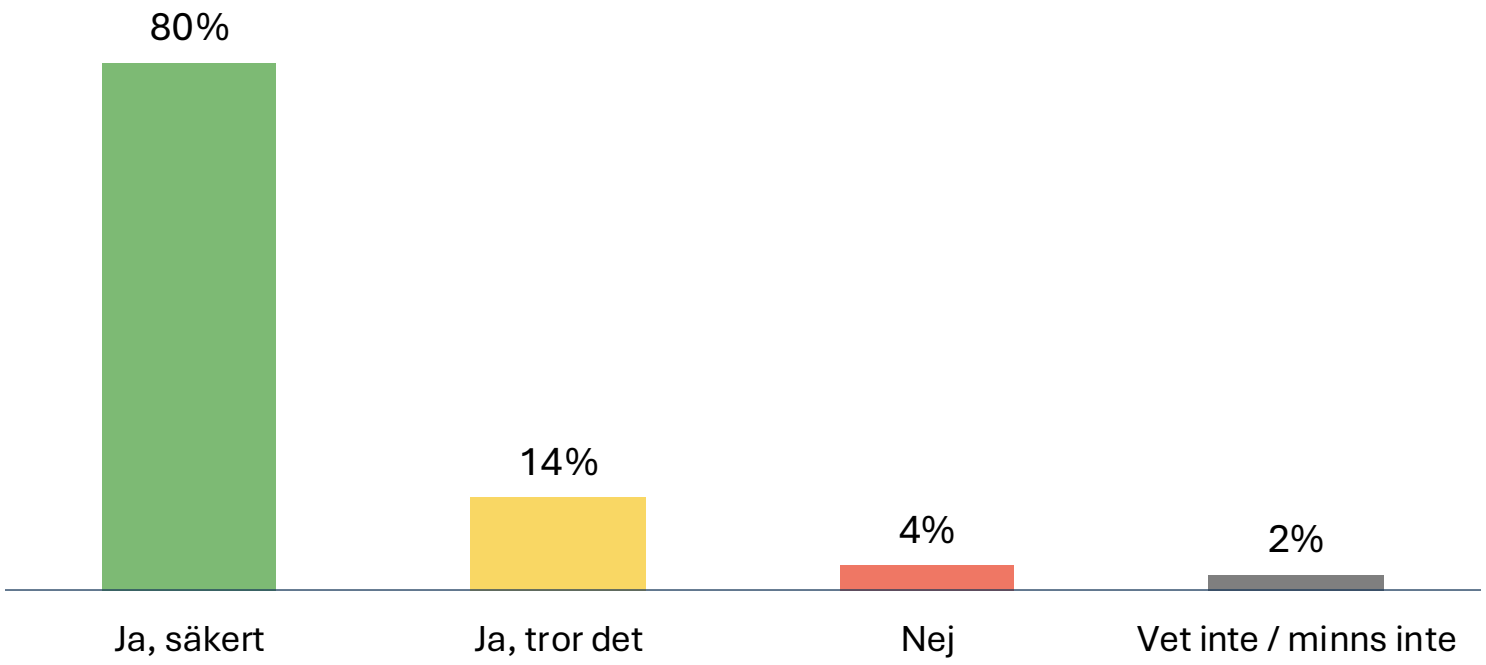
Nordvästra skåne: Svalöv, Örkelljunga, Bjuv, Åstorp, Båstad, Höganäs, Perstorp

Kännedom om situationen och kanaler för informationsinhämtning

Kännedom om situationen gällande vattenbrist

Har du sett, hört eller läst någon information om vattenbristen under perioden mars till augusti 2026?

Antal svar: 1001

Kännedom - nedbrytning: kön, boende och ålder

Har du sett, hört eller läst någon information om vattenbristen under perioden mars till augusti 2026?

Kön, boende	Totalt	Man	Kvinna	Villa/radhus	Lägenhet
Ja, säkert	80%	82%	78%	87%	74%
Ja, tror det	14%	13%	15%	9%	18%
Nej	4%	3%	4%	2%	5%
Vet inte / minns inte	2%	2%	3%	2%	3%
Antal svar	*1001*	*488*	*513*	*453*	*521*

Ålder	Totalt	18-25 år	26-35 år	36-45 år	46-55 år	56-65 år	66-75 år	76+ år
Ja, säkert	80%	61%	68%	78%	85%	81%	88%	91%
Ja, tror det	14%	26%	20%	17%	10%	12%	8%	8%
Nej	4%	9%	7%	3%	3%	5%	1%	1%
Vet inte / minns inte	2%	4%	4%	2%	2%	2%	3%	0%
Antal svar	*1001*	*70*	*161*	*193*	*183*	*140*	*145*	*109*

Kännedom – nedbrytning: kommun

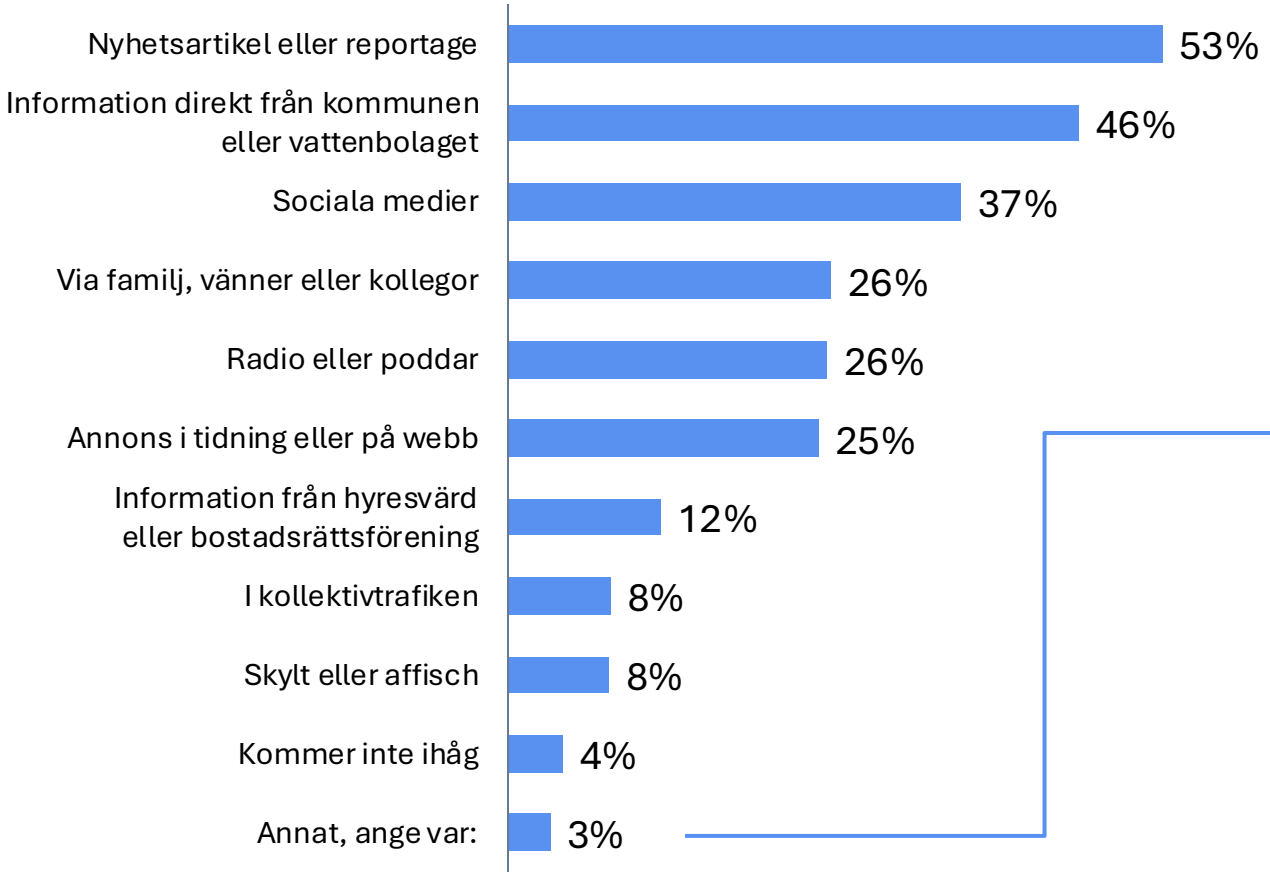
Har du sett, hört eller läst någon information om vattenbristen under perioden mars till augusti 2026?

Kommun	Totalt	Malmö	Lund	Helsingborg	Landskrona	Ängelholm	Eslöv	Nordvästra Skåne	Sydvästra Skåne
Ja, säkert	80%	80%	76%	77%	82%	68%	75%	82%	88%
Ja, tror det	14%	14%	17%	13%	16%	22%	19%	13%	9%
Nej	4%	4%	4%	4%	0%	5%	6%	5%	1%
Vet inte / minns inte	2%	2%	3%	6%	2%	5%	0%	1%	1%
Antal svar	*1001*	*351*	*142*	*142*	*50*	*41*	*36*	*88*	*151*

Information

Var såg eller hörde du denna information?

Antal svar: 964

	Antal
TV	19
Arbetsplatsen	4
SMS	2
Flera ställen	2
Appen krisinformation	1
VA Syd	1
Hyresvärd	1
SGU	1
Kollat upp själv	1
Syd vatten	1

Information - nedbrytning: kön och boende

Var såg eller hörde du denna information?

Kön, boende	Totalt	Man	Kvinna	Villa/radhus	Lägenhet
Nyhetsartikel eller reportage	53%	56%	50%	55%	51%
Information direkt från kommunen eller vattenbolaget	46%	47%	46%	51%	42%
Sociala medier	37%	31%	42%	37%	37%
Via familj, vänner eller kollegor	26%	22%	30%	26%	26%
Radio eller poddar	26%	27%	25%	30%	21%
Annons i tidning eller på webb	25%	26%	24%	24%	25%
Information från hyresvärd eller bostadsrättsförening	12%	9%	15%	4%	20%
I kollektivtrafiken	8%	5%	11%	5%	11%
Skylt eller affisch	8%	7%	9%	5%	11%
Kommer inte ihåg	4%	5%	4%	5%	4%
Annat, ange var:	3%	3%	3%	2%	4%
Antal svar	*964*	*474*	*490*	*442*	*495*

Information - nedbrytning: ålder

Var såg eller hörde du denna information?

Ålder	Totalt	18-25 år	26-35 år	36-45 år	46-55 år	56-65 år	66-75 år	76+ år
Nyhetsartikel eller reportage	53%	27%	47%	49%	53%	62%	62%	60%
Information direkt från kommunen eller vattenbolaget	46%	33%	44%	47%	52%	47%	47%	45%
Sociala medier	37%	48%	43%	41%	38%	21%	34%	33%
Via familj, vänner eller kollegor	26%	44%	34%	36%	21%	22%	15%	15%
Radio eller poddar	26%	17%	15%	25%	25%	21%	34%	43%
Annons i tidning eller på webb	25%	28%	23%	24%	23%	19%	24%	40%
Information från hyresvärd eller bostadsrättsförening	12%	17%	14%	18%	9%	9%	14%	6%
I kollektivtrafiken	8%	19%	11%	9%	10%	7%	3%	5%
Skylt eller affisch	8%	14%	11%	12%	8%	5%	4%	4%
Kommer inte ihåg	4%	9%	5%	4%	4%	5%	3%	3%
Annat, ange var:	3%	0%	3%	2%	6%	6%	3%	3%
Antal svar	*964*	*64*	*149*	*188*	*178*	*133*	*144*	*108*

Kännedom - nedbrytning: kommun

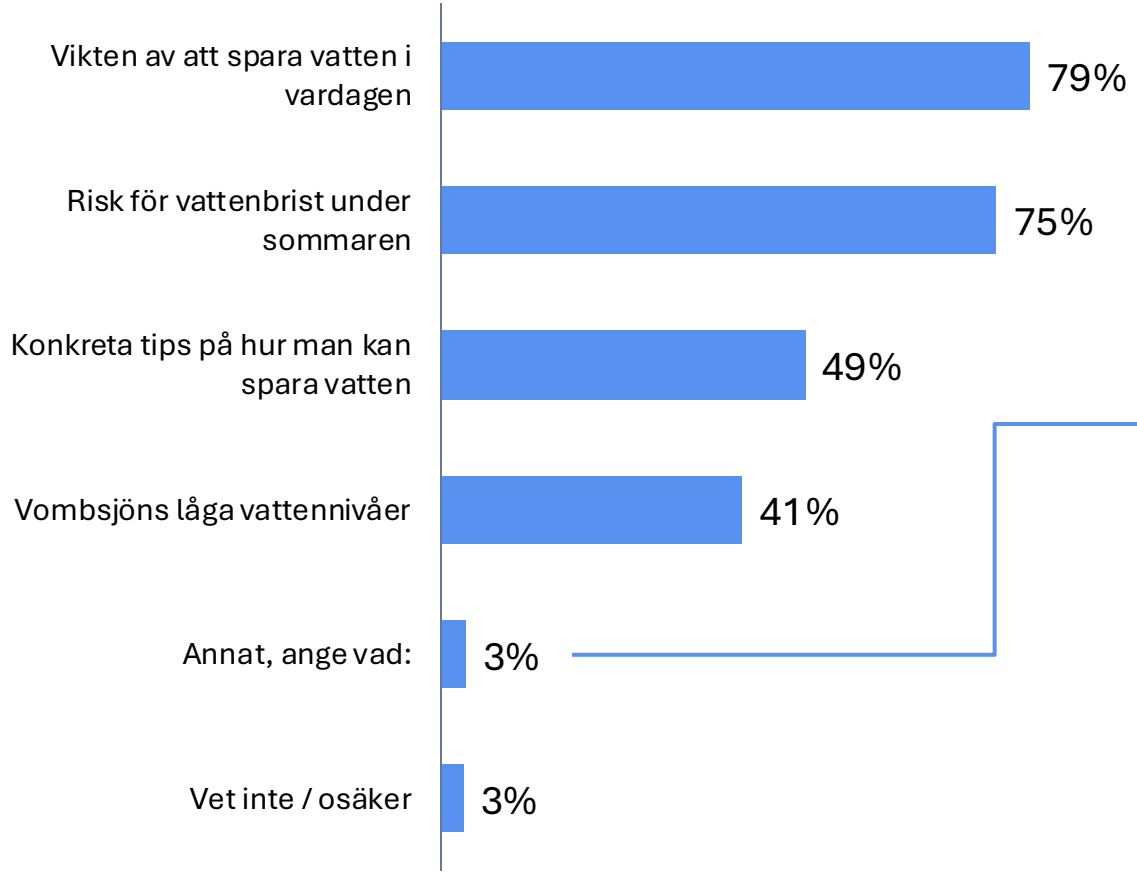
Var såg eller hörde du denna information?

Kommun	Totalt	Malmö	Lund	Helsingborg	Landskrona	Ängelholm	Eslöv	Nordvästra Skåne	Sydvästra Skåne
Nyhetsartikel eller reportage	53%	54%	54%	53%	64%	49%	38%	45%	53%
Information direkt från kommunen eller vattenbolaget	46%	51%	52%	33%	24%	31%	50%	51%	50%
Sociala medier	37%	36%	34%	31%	34%	33%	35%	37%	47%
Via familj, vänner eller kollegor	26%	28%	28%	24%	12%	18%	32%	24%	29%
Radio eller poddar	26%	23%	24%	28%	20%	21%	26%	31%	32%
Annons i tidning eller på webb	25%	28%	26%	32%	12%	10%	29%	29%	18%
Information från hyresvärd eller bostadsrättsförening	12%	18%	15%	13%	4%	3%	18%	2%	7%
I kollektivtrafiken	8%	12%	11%	4%	6%	3%	3%	5%	8%
Skylt eller affisch	8%	13%	13%	2%	0%	3%	3%	1%	7%
Kommer inte ihåg	4%	3%	7%	6%	2%	10%	3%	4%	5%
Annat, ange var:	3%	4%	2%	4%	8%	10%	6%	0%	1%
Antal svar	*964*	*336*	*136*	*136*	*50*	*39*	*34*	*84*	*149*

Uppfattning

Vad uppfattade du att informationen huvudsakligen handlade om?

Antal svar: 964

	Antal
Låg grundvattennivå	13
Vattenläcka	9
Vattenbrist	2
Spara regnvatten	1
Otydlig information	1
Reperationer	1
Trasig huvudledning	1
Avföring i vattnet	1
Avstängda fontäner	1
Bevattningsförbud	1
Spara vatten	1

Uppfattning - nedbrytning: kön och boende

Vad uppfattade du att informationen huvudsakligen handlade om?

Kön, boende	Totalt	Man	Kvinna	Villa/radhus	Lägenhet
Vikten av att spara vatten i vardagen	79%	76%	83%	83%	76%
Risk för vattenbrist under sommaren	75%	77%	73%	77%	73%
Konkreta tips på hur man kan spara vatten	49%	43%	55%	47%	51%
Vombsjöns låga vattennivåer	41%	43%	39%	43%	38%
Annat, ange vad:	3%	4%	3%	3%	4%
Vet inte / osäker	3%	3%	3%	3%	3%
Antal svar	*964*	*474*	*490*	*442*	*495*

Uppfattning - nedbrytning: ålder

Vad uppfattade du att informationen huvudsakligen handlade om?

Ålder	Totalt	18-25 år	26-35 år	36-45 år	46-55 år	56-65 år	66-75 år	76+ år
Vikten av att spara vatten i vardagen	79%	66%	67%	78%	83%	81%	87%	88%
Risk för vattenbrist under sommaren	75%	73%	66%	74%	75%	77%	82%	77%
Konkreta tips på hur man kan spara vatten	49%	53%	41%	51%	47%	52%	51%	52%
Vombsjöns låga vattennivåer	41%	22%	34%	30%	39%	44%	56%	57%
Annat, ange vad:	3%	3%	4%	3%	3%	4%	3%	4%
Vet inte / osäker	3%	5%	8%	4%	2%	2%	1%	1%
Antal svar	964	*64*	*149*	*188*	*178*	*133*	*144*	*108*

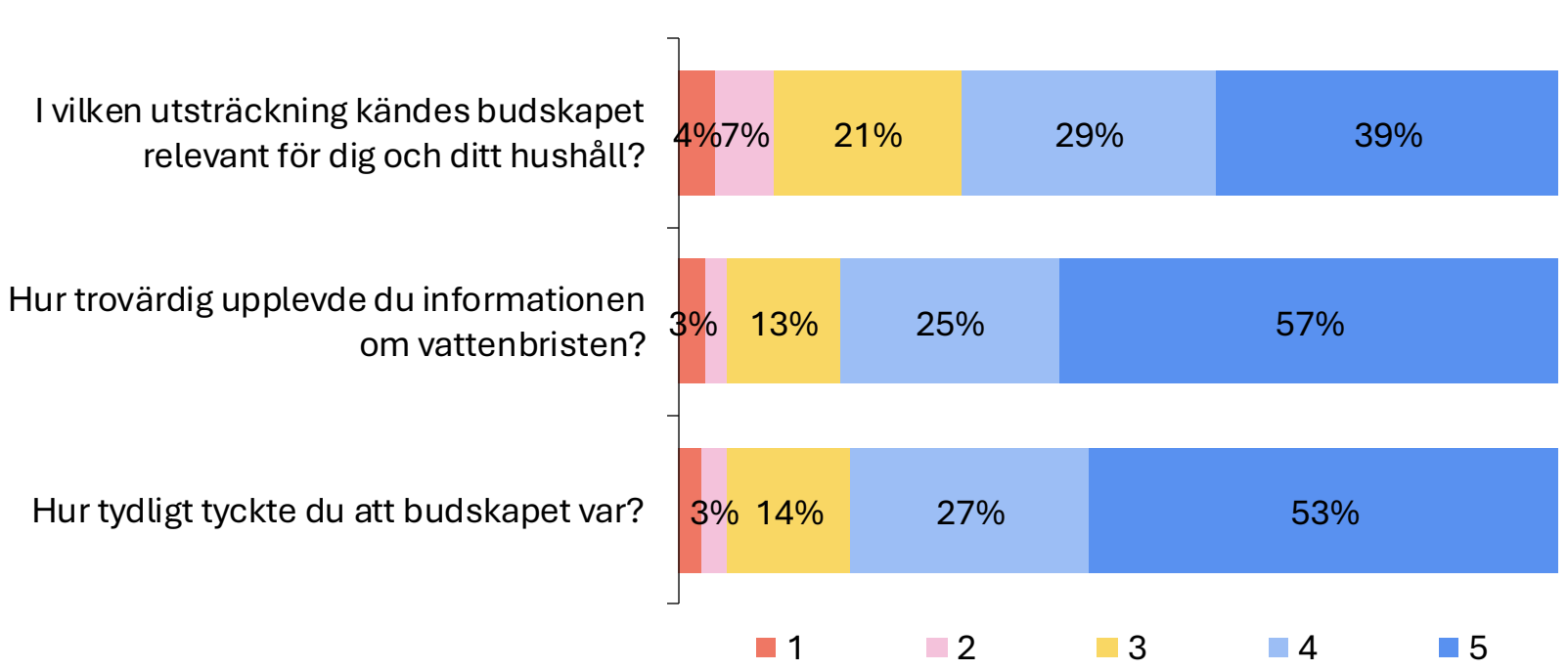
Uppfattning - nedbrytning: kommun

Vad uppfattade du att informationen huvudsakligen handlade om?

Kommun	Totalt	Malmö	Lund	Helsingborg	Landskrona	Ängelholm	Eslöv	Nordvästra Skåne	Sydvästra Skåne
Vikten av att spara vatten i vardagen	79%	78%	80%	80%	78%	74%	82%	80%	82%
Risk för vattenbrist under sommaren	75%	76%	66%	79%	78%	72%	74%	87%	69%
Konkreta tips på hur man kan spara vatten	49%	51%	50%	46%	44%	28%	65%	45%	52%
Vombsjöns låga vattennivåer	41%	40%	51%	31%	56%	26%	56%	19%	49%
Annat, ange vad:	3%	5%	2%	3%	2%	3%	0%	4%	3%
Vet inte / osäker	3%	3%	5%	7%	0%	3%	0%	2%	1%
Antal svar	*964*	*336*	*136*	*136*	*50*	*39*	*34*	*84*	*149*

Relevans, trovärdighet och budskap

Relevans, trovärdighet och budskap

	Antal svar	Medel	Andel 4+5
I vilken utsträckning kändes budskapet relevant för dig och ditt hushåll?	964	3,9	68%
Hur trovärdig upplevde du informationen om vattenbristen?	964	4,3	82%
Hur tydligt tyckte du att budskapet var?	964	4,3	80%

Relevans, trovärdighet och budskap - nedbrytning: kön och boende

Kön, boende - medelvärde	Totalt	Man	Kvinna	Villa/radhus	Lägenhet
I vilken utsträckning kändes budskapet relevant för dig och ditt hushåll?	3,9	3,8	4,1	4,1	3,8
Hur trovärdig upplevde du informationen om vattenbristen?	4,3	4,2	4,4	4,3	4,3
Hur tydligt tyckte du att budskapet var?	4,3	4,2	4,3	4,3	4,2
Antal svar	*964*	*474*	*490*	*442*	*495*

Kön, boende – andel 4+5	Totalt	Man	Kvinna	Villa/radhus	Lägenhet
I vilken utsträckning kändes budskapet relevant för dig och ditt hushåll?	68%	64%	72%	74%	63%
Hur trovärdig upplevde du informationen om vattenbristen?	82%	79%	84%	83%	81%
Hur tydligt tyckte du att budskapet var?	80%	80%	81%	82%	80%
Antal svar	*964*	*474*	*490*	*442*	*495*

Relevans, trovärdighet och budskap - nedbrytning: ålder

Ålder - medelvärde	Totalt	18-25 år	26-35 år	36-45 år	46-55 år	56-65 år	66-75 år	76+ år
I vilken utsträckning kändes budskapet relevant för dig och ditt hushåll?	3,9	4,0	3,8	3,9	3,9	3,9	4,0	4,1
Hur trovärdig upplevde du informationen om vattenbristen?	4,3	4,2	4,1	4,2	4,3	4,4	4,5	4,5
Hur tydligt tyckte du att budskapet var?	4,3	4,2	4,1	4,1	4,3	4,2	4,6	4,4
Antal svar	*964*	*64*	*149*	*188*	*178*	*133*	*144*	*108*

Ålder - andel 4+5	Totalt	18-25 år	26-35 år	36-45 år	46-55 år	56-65 år	66-75 år	76+ år
I vilken utsträckning kändes budskapet relevant för dig och ditt hushåll?	68%	70%	65%	66%	65%	68%	71%	74%
Hur trovärdig upplevde du informationen om vattenbristen?	82%	75%	75%	80%	81%	83%	88%	89%
Hur tydligt tyckte du att budskapet var?	80%	81%	76%	76%	79%	79%	92%	84%
Antal svar	*964*	*64*	*149*	*188*	*178*	*133*	*144*	*108*

Relevans, trovärdighet och budskap - nedbrytning: kommun

Kommun - medelvärde	Totalt	Malmö	Lund	Helsingborg	Landskrona	Ängelholm	Eslöv	Nordvästra Skåne	Sydvästra Skåne
I vilken utsträckning kändes budskapet relevant för dig och ditt hushåll?	3,9	4,0	4,1	3,6	3,8	4,0	4,0	3,9	3,9
Hur trovärdig upplevde du informationen om vattenbristen?	4,3	4,4	4,5	4,2	4,1	4,4	4,3	4,1	4,3
Hur tydligt tyckte du att budskapet var?	4,3	4,3	4,4	4,1	4,2	4,2	4,4	4,1	4,3
Antal svar	*964*	*336*	*136*	*136*	*50*	*39*	*34*	*84*	*149*

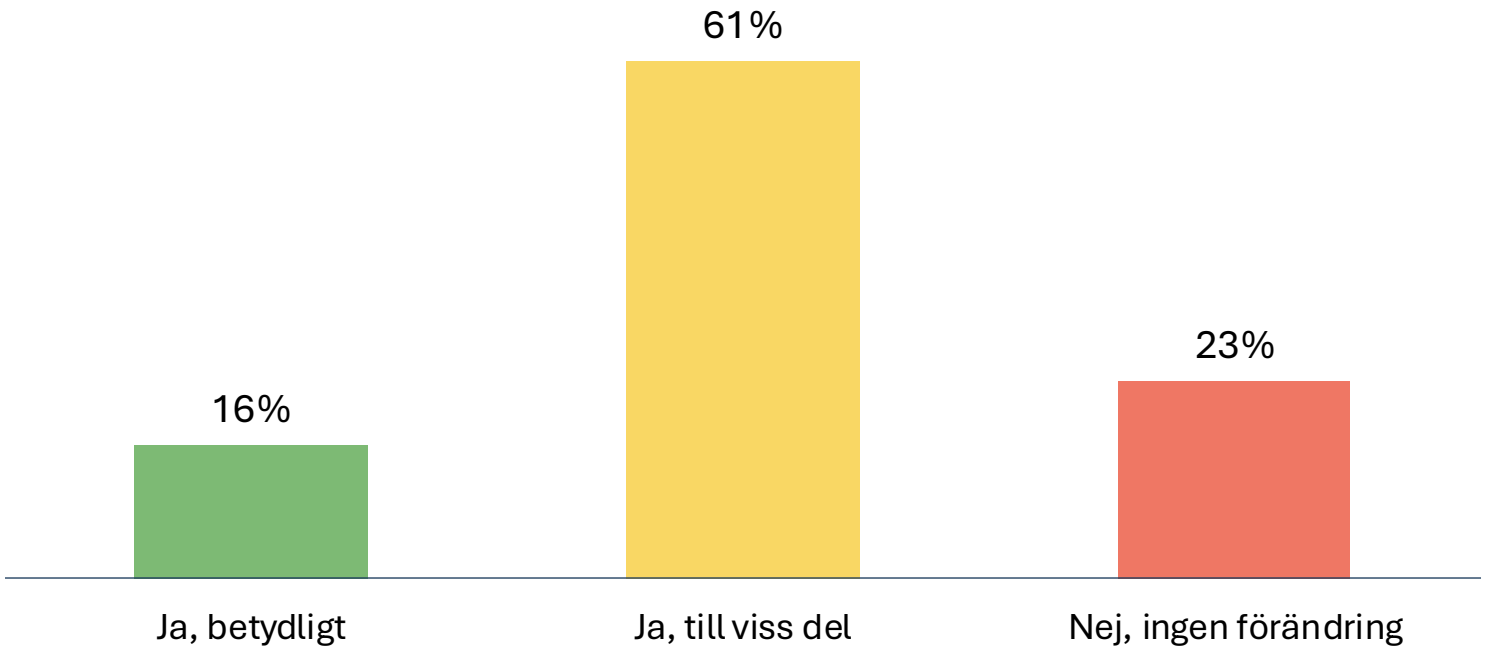
Kommun - andel 4+5	Totalt	Malmö	Lund	Helsingborg	Landskrona	Ängelholm	Eslöv	Nordvästra Skåne	Sydvästra Skåne
I vilken utsträckning kändes budskapet relevant för dig och ditt hushåll?	68%	72%	71%	52%	62%	74%	68%	67%	70%
Hur trovärdig upplevde du informationen om vattenbristen?	82%	84%	86%	79%	72%	90%	76%	75%	83%
Hur tydligt tyckte du att budskapet var?	80%	82%	86%	74%	76%	82%	79%	74%	83%
Antal svar	*964*	*336*	*136*	*136*	*50*	*39*	*34*	*84*	*149*

Beteende och åtgärder

Beteende

Har informationen fått dig att förändra ditt sätt att använda vatten hemma?

Antal svar: 964

Beteende - nedbrytning: kön och ålder

Har informationen fått dig att förändra ditt sätt att använda vatten hemma?

Kön	Totalt	Man	Kvinna
Ja, betydligt	16%	14%	17%
Ja, till viss del	61%	56%	66%
Nej, ingen förändring	23%	30%	17%
Antal svar	*964*	*474*	*490*

Ålder	Totalt	18-25 år	26-35 år	36-45 år	46-55 år	56-65 år	66-75 år	76+ år
Ja, betydligt	16%	20%	9%	12%	13%	17%	24%	20%
Ja, till viss del	61%	56%	67%	60%	62%	62%	53%	67%
Nej, ingen förändring	23%	23%	24%	28%	25%	22%	23%	13%
Antal svar	*964*	*64*	*149*	*188*	*178*	*133*	*144*	*108*

Beteende – nedbrytning: kommun

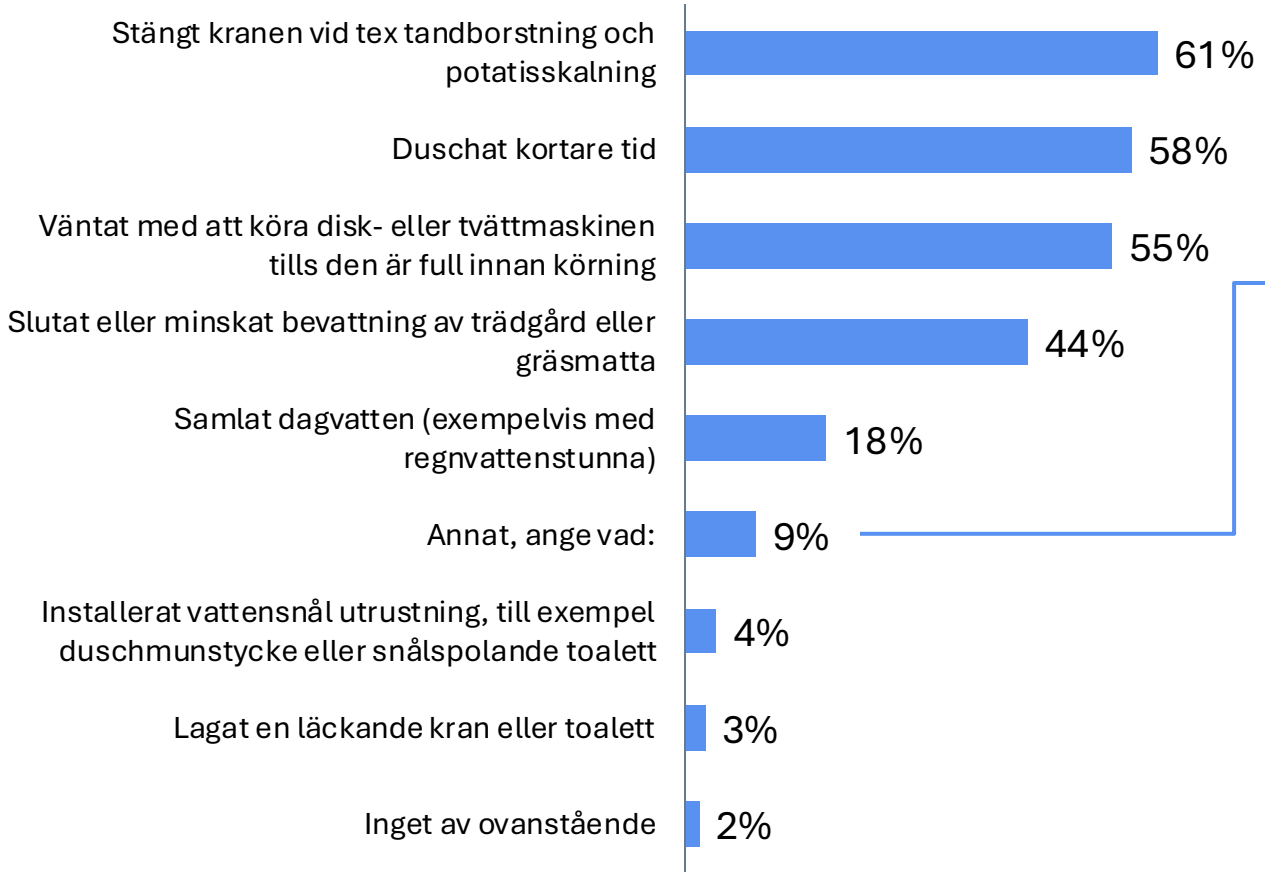
Har informationen fått dig att förändra ditt sätt att använda vatten hemma?

Kommun	Totalt	Malmö	Lund	Helsingborg	Landskrona	Ängelholm	Eslöv	Nordvästra Skåne	Sydvästra Skåne
Ja, betydligt	16%	17%	12%	13%	10%	10%	21%	18%	20%
Ja, till viss del	61%	60%	70%	57%	70%	62%	59%	55%	58%
Nej, ingen förändring	23%	22%	18%	30%	20%	28%	21%	27%	21%
Antal svar	*964*	*336*	*136*	*136*	*50*	*39*	*34*	*84*	*149*

Åtgärder

Vilka av följande har du gjort som en följd av informationen?

Antal svar: 741

	Antal
Samlat vatten	31
Redan sparsam	18
Inte spolat lika frekvent	6
Duschat mindre	4
Tvättar ej bil lika ofta	2
Vattnat mindre	2
Ej fyllt pool	2
Kortare dusch	1
Stänger kran vid intvålning	1
Inte badat	1
Inte låta vatten rinna	1
Vatten i kylen	1
Fyller diskmaskin/tvättmaskin	1

Åtgärder - nedbrytning: kön

Vilka av följande har du gjort som en följd av informationen?

Kön	Totalt	Man	Kvinna
Stängt kranen vid tex tandborstning och potatisskalning	61%	52%	68%
Duschat kortare tid	58%	57%	58%
Väntat med att köra disk- eller tvättmaskinen tills den är full innan körning	55%	51%	58%
Slutat eller minskat bevattning av trädgård eller gräsmatta	44%	46%	43%
Samlat dagvatten (exempelvis med regnvattenstunna)	18%	18%	18%
Annat, ange vad:	9%	6%	12%
Installerat vattensnål utrustning, till exempel duschmunstycke eller snålspolande toalett	4%	4%	4%
Lagat en läckande kran eller toalett	3%	2%	3%
Inget av ovanstående	2%	2%	2%
Antal svar	*741*	*333*	*408*

Åtgärder - nedbrytning: ålder

Vilka av följande har du gjort som en följd av informationen?

Ålder	Totalt	18-25 år	26-35 år	36-45 år	46-55 år	56-65 år	66-75 år	76+ år
Stängt kranen vid tex tandborstning och potatisskalning	61%	62%	50%	60%	64%	56%	72%	64%
Duschat kortare tid	58%	62%	52%	63%	61%	45%	57%	64%
Väntat med att köra disk- eller tvättmaskinen tills den är full innan körning	55%	48%	51%	51%	46%	54%	68%	68%
Slutat eller minskat bevattning av trädgård eller gräsmatta	44%	22%	31%	50%	51%	43%	52%	47%
Samlat dagvatten (exempelvis med regnvattenstunna)	18%	6%	16%	18%	20%	20%	19%	22%
Annat, ange vad:	9%	6%	5%	8%	9%	9%	15%	11%
Installerat vattensnål utrustning, till exempel duschmunstycke eller snålspolande toalett	4%	4%	4%	2%	4%	3%	9%	3%
Lagat en läckande kran eller toalett	3%	4%	2%	3%	3%	3%	0%	4%
Inget av ovanstående	2%	2%	3%	2%	1%	3%	2%	0%
Antal svar	*741*	*50*	*113*	*135*	*134*	*104*	*111*	*94*

Åtgärder - nedbrytning: kommun

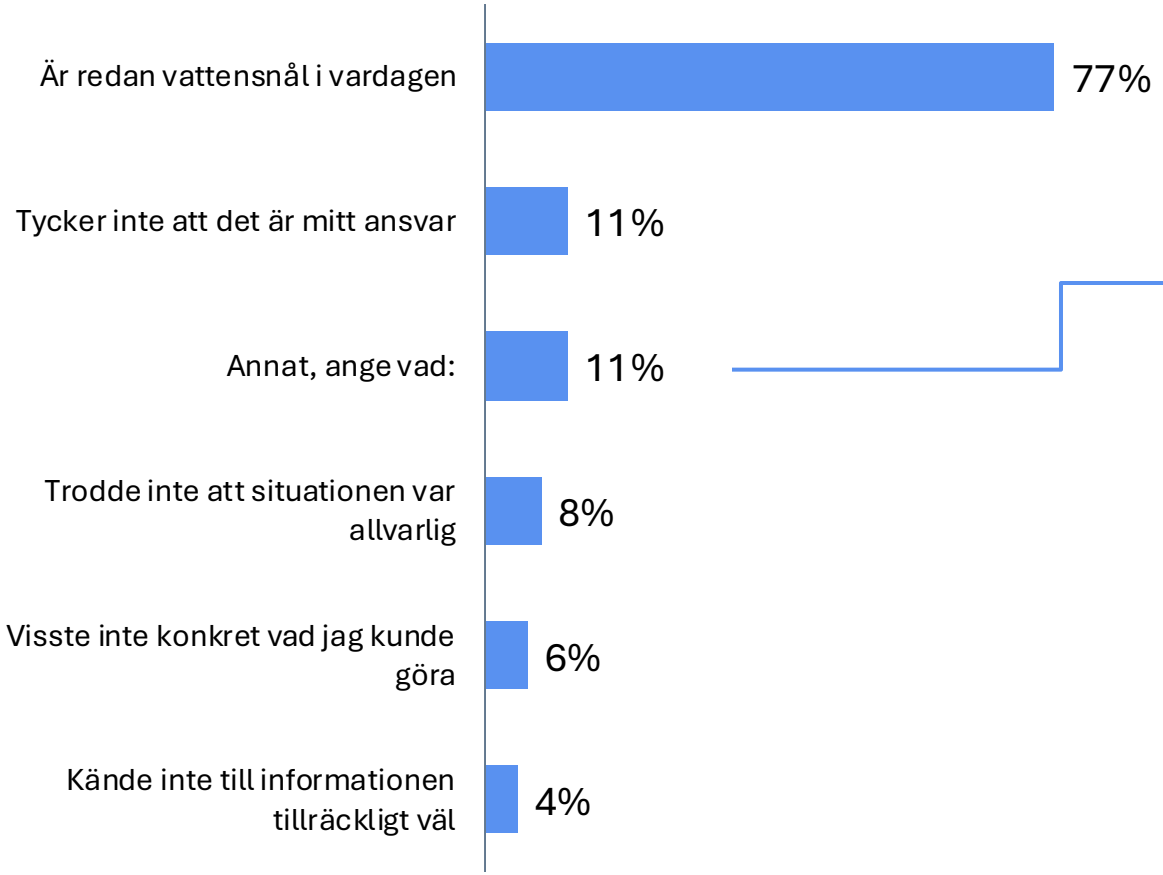
Vilka av följande har du gjort som en följd av informationen?

Kommun	Totalt	Malmö	Lund	Helsingborg	Landskrona	Ängelholm	Eslöv	Nordvästra Skåne	Sydvästra Skåne
Stängt kranen vid tex tandborstning och potatisskalning	61%	67%	59%	62%	50%	61%	56%	52%	59%
Duschat kortare tid	58%	62%	57%	49%	55%	54%	59%	59%	56%
Väntat med att köra disk- eller tvättmaskinen tills den är full innan körning	55%	60%	54%	60%	43%	43%	59%	54%	50%
Slutat eller minskat bevattning av trädgård eller gräsmatta	44%	31%	41%	55%	45%	46%	44%	66%	58%
Samlat dagvatten (exempelvis med regnvattenstunna)	18%	10%	16%	22%	25%	29%	19%	44%	18%
Annat, ange vad:	9%	8%	8%	9%	8%	11%	15%	8%	12%
Installerat vattensnål utrustning, till exempel duschmunstycke eller snålspolande toalett	4%	5%	5%	2%	5%	7%	7%	2%	3%
Lagat en läckande kran eller toalett	3%	2%	4%	2%	0%	4%	7%	3%	3%
Inget av ovanstående	2%	1%	3%	1%	0%	11%	4%	0%	2%
Antal svar	*741*	*262*	*111*	*95*	*40*	*28*	*27*	*61*	*117*

Oförändrat beteende

Om du inte ändrat ditt beteende, vad var främsta anledningen?

Antal svar: 224

	Antal
Marginell nytta som privatperson	7
Egen brunn	3
Vet ej	3
Ej fått infoformation/otydlig information	3
Varför ska jag göra det när ingen annan gör det	2
Känner sig ej berörd i lägenhet	2
Orkar inte	1
Redan sparsam	1
Jordbruket måste gå runt	1
För svårt	1
Överdrivet	1

Oförändrat beteende - nedbrytning: kön

Om du inte ändrat ditt beteende, vad var främsta anledningen?

Kön	Totalt	Man	Kvinna
Är redan vattensnål i vardagen	77%	77%	77%
Tycker inte att det är mitt ansvar	11%	12%	10%
Annat, ange vad:	11%	13%	8%
Trodde inte att situationen var allvarlig	8%	9%	5%
Visste inte konkret vad jag kunde göra	6%	6%	5%
Kände inte till informationen tillräckligt väl	4%	1%	11%
Antal svar	*224*	*141*	*83*

Oförändrat beteende - nedbrytning: ålder

Om du inte ändrat ditt beteende, vad var främsta anledningen?

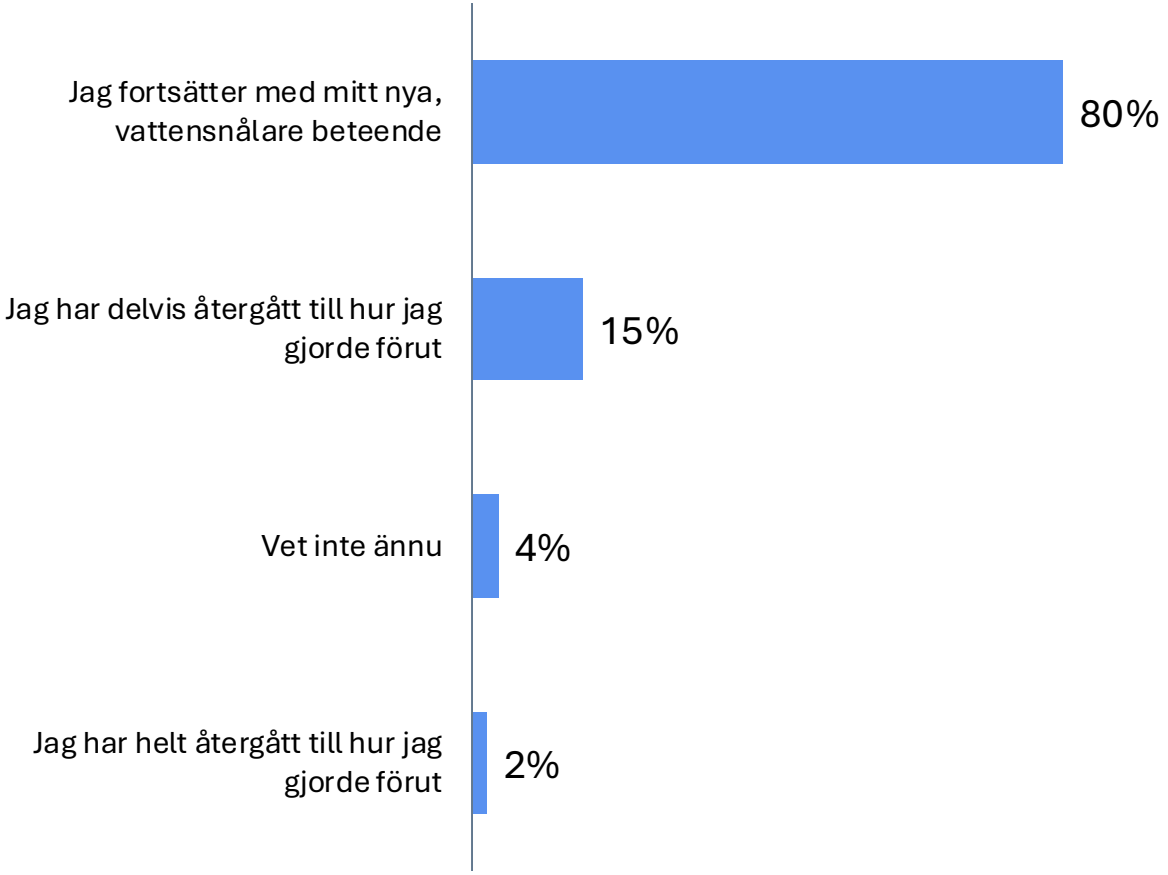
Ålder	Totalt	18-25 år	26-35 år	36-45 år	46-55 år	56-65 år	66-75 år	76+ år
Är redan vattensnål i vardagen	77%	73%	53%	79%	82%	90%	76%	93%
Tycker inte att det är mitt ansvar	11%	13%	25%	17%	2%	3%	6%	7%
Annat, ange vad:	11%	7%	11%	17%	11%	3%	12%	7%
Trodde inte att situationen var allvarlig	8%	13%	8%	9%	5%	7%	6%	7%
Visste inte konkret vad jag kunde göra	6%	0%	14%	4%	9%	3%	0%	7%
Kände inte till informationen tillräckligt väl	4%	7%	19%	2%	0%	3%	0%	0%
Antal svar	*224*	*15*	*36*	*53*	*44*	*29*	*33*	*14*

Beständighet

Förändrat beteende

Kommer du att fortsätta med ditt nya beteende, eller har du återgått till att använda vattnet som du gjorde förut?

Antal svar: 740

Förändrat - nedbrytning: kön och ålder

Kommer du att fortsätta med ditt nya beteende, eller har du återgått till att använda vattnet som du gjorde förut?

Kön	Totalt	Man	Kvinna
Jag fortsätter med mitt nya, vattensnålare beteende	80%	76%	82%
Jag har delvis återgått till hur jag gjorde förut	15%	17%	13%
Vet inte ännu	4%	4%	3%
Jag har helt återgått till hur jag gjorde förut	2%	3%	1%
Antal svar	*740*	*333*	*407*

Ålder	Totalt	18-25 år	26-35 år	36-45 år	46-55 år	56-65 år	66-75 år	76+ år
Jag fortsätter med mitt nya, vattensnålare beteende	80%	65%	65%	79%	77%	85%	88%	95%
Jag har delvis återgått till hur jag gjorde förut	15%	20%	27%	14%	20%	13%	5%	4%
Vet inte ännu	4%	8%	6%	4%	1%	1%	5%	1%
Jag har helt återgått till hur jag gjorde förut	2%	6%	3%	3%	2%	1%	1%	0%
Antal svar	*740*	*49*	*113*	*135*	*134*	*104*	*111*	*94*

Förändrat - nedbrytning: kommun

Kommer du att fortsätta med ditt nya beteende, eller har du återgått till att använda vattnet som du gjorde förut?

Kommun	Totalt	Malmö	Lund	Helsingborg	Landskrona	Ängelholm	Eslöv	Nordvästra Skåne	Sydvästra Skåne
Jag fortsätter med mitt nya, vattensnålare beteende	80%	79%	81%	79%	78%	75%	85%	92%	74%
Jag har delvis återgått till hur jag gjorde förut	15%	16%	12%	17%	20%	11%	11%	7%	17%
Vet inte ännu	4%	2%	6%	2%	0%	14%	0%	2%	6%
Jag har helt återgått till hur jag gjorde förut	2%	2%	1%	2%	3%	0%	4%	0%	3%
Antal svar	*740*	*261*	*111*	*95*	*40*	*28*	*27*	*61*	*117*

Fria svar från de som återgått till tidigare beteende

Frågan löd: ”Vad är anledningen till att du återgått till ditt tidigare beteende?” och besvarades av de 126 respondenter som i en tidigare fråga uppgav att de helt eller delvis återgått till sitt gamla sätt att använda vatten

Den enskilt vanligaste förklaringen är vana och rutin (drygt en femtedel av svaren): det nya, vattensnåla beteendet blev aldrig en etablerad vana, och man föll tillbaka i gamla mönster så snart det aktiva medvetandet om vattenbristen minskade. Nära besläktat, och nästan lika vanligt, är svar som handlar om bekvämlighet, slarv eller glömska, det vill säga att man visste vad man borde göra men inte orkade eller kom ihåg att göra det.

Omkring en av tio, pekar på att man inte längre upplever situationen som akut, och att informationsflödet om vattenbristen har minskat eller upphört helt. Flera respondenter kopplar alltså sitt eget beteende direkt till om de aktivt påminns om läget, snarare än till en egen övertygelse om vikten av att spara vatten.

Väder och årstid är en annan återkommande faktor. Regn under sensommaren och känslan av att sommaren är över minskade både bevattningsbehovet och motivationen. Omvänt beskriver en mindre grupp att de återgått till att vattna trädgården eller gräsmattan eftersom växterna annars höll på att dö, vilket innebär att vissa “återfall” innebär en aktiv avvägning mellan vattenbesparing och att inte förlora växter.

Ett mindre men tydligt uttalat segment (cirka 7 procent) uppger att de redan var vattensnåla innan informationsinsatsen, och att det därför aldrig fanns något beteende att egentligen ändra. En liten grupp lyfter i stället att ansvaret snarare ligger hos kommuner och vattenbolag att investera långsiktigt, eller att informationen upplevts som otydlig. Slutligen finns en grupp praktiska hinder kopplade till familjeliv, samt en liten grupp som öppet prioriterar komfort framför besparing.

Återgå till tidigare beteende - tabell

Kategori	Antal	Andel	Beskrivning
Vana och rutin	26	20,6 %	Det nya beteendet blev aldrig en etablerad vana, gamla mönster tog över
Bekvämlighet, slarv eller glömska	23	18,3 %	Visste vad som borde göras men saknade motivation, glömde eller orkade inte
Oklart / ej meningsfullt svar	22	17,5 %	“Vet ej”, tomma svar, enstaka tecken eller obegripliga svar
Upplever inte längre brist / mindre information	13	10,3 %	Situationen känns inte akut längre, och/eller informationsflödet har minskat
Trädgård/växter behövde vattnas	9	7,1 %	Återgång till bevattning för att rädda gräsmatta, växter eller blommor
Var redan vattensnål innan	9	7,1 %	Upplever att man redan levde sparsamt och därför inte hade något att ändra
Väder och årstid förändrades	7	5,6 %	Regn eller att sommaren tog slut minskade behovet av att spara
Prioriterar komfort/njutning	6	4,8 %	Väljer aktivt längre duschar eller bad framför besparing
Strukturell kritik mot info/vattenbolag	5	4,0 %	Ansvaret läggs på kommuner/vattenbolag, eller kritik mot informationens tydlighet
Praktiska/familjerelaterade hinder	5	4,0 %	Svårt att hålla i beteendet på grund av barn, tonåringar eller hushållsstorlek
Teknisk åtgärd redan genomförd	1	0,8 %	En läcka blev åtgärdad, vilket i sig minskade förbrukningen

Exempelcitat – de som återgått till tidigare beteende

”Lätt att gå tillbaka till gamla vanor”
”Måste få in som rutin att tex stänga kran vid tandborstning”
”Därför att mitt tidigare beteende har alltid varit att spara på vattnet. Det är inlärt sedan barndom.”
”Man glömmer att det är viktigt”
”Det är lite jobbigt att ständigt samla upp överblivet vatten i diskho, dusch mm.”
”Trodde inte det var lika stor brist längre”
”Inga mer påminnelser om att vattennivån är låg”
”Upplever inte det som ett problem samt ingen information kring att det är viktigt/fortsatt behov”
”Det har börjat regna så mina växter behöver inte vattnas”
”Nu är sommaren över”
”Det börjar bli kallare ute och blir då skönt med en något längre dusch eller bad”
”Tänker inte på vattenbrist när det inte är varmt och sommar”
”Gräsmattan var i stort sett död”
”Samlade regnvatten för bevattning av sommarplantor, har inte plantorna kvar, samlar därav inte regnvatten längre”
”Jag slösar aldrig vatten men jag behöver inte stressa så mycket heller om det behövs inte”
”Tycker om att duscha”
”Dumhet egentligen, men främst längre duschen som är tillbaka, resten kvarstår”
”Jag anser att kommunerna bör satsa mer långsiktigt på en stabil vattenförsörjning, då många anläggningar är gamla och utbyggnad inte skett i takt med befolkningsökning.”
”Då informationen är som samhället i övrigt dvs det daltas. Säg som det är och kräv istället för att be.”
”Barnen. När man inte hade barn var det lättare. 2åringar har svårt för konceptet vattenbrist”
”Bekvämlighet och tidsbrist, samt att det ofta är svårt att fylla hela tvättmaskiner t.ex när man är ensamhushåll”
”Jag har två småbarn, när vattenbristen var påtaglig så begränsade vi deras bad/dusch. Detta gör vi inte längre.”

Förbättringsförslag för att nå ut i framtiden

Förbättringsförslag för att nå ut i framtiden

Frågan löd: ”Har du några förslag på hur informationen om vattensituationen skulle kunna nå ut ännu bättre i framtiden?” och besvarades av 1 001 respondenter, varav ca hälften svarade ”nej, ”vet ej” eller varianter av ”nöjd som det är”.

Av de svar som faktiskt innehåller ett förslag är konkreta kanalförslag klart vanligast (ca 20 procent av alla svar, motsvarande drygt fyra av tio av de substantiella förslagen). SMS är den enskilt mest efterfrågade kanalen, följt av fysisk post/brevlåda, sociala medier och digital post (mejl, appar, Kivra).

En mindre men tydlig grupp (6,4 procent) föreslår inte en ny kanal utan mer, tydligare eller mer regelbunden information i de kanaler som redan används, till exempel löpande uppdateringar, konkreta exempel och tydligare förklaringar av konsekvenserna. Ytterligare 5,0 procent föreslår konkreta åtgärder eller styrmedel snarare än ren information, som bevattningsförbud, progressiv taxa, poolrestriktioner eller praktiska hjälpmedel som vattensnåla munstycken.

Ett mycket litet segment (1,5 procent) uttrycker skepsis eller misstro mot hur informationen presenterats, till exempel att man tycker att kommunen agerat inkonsekvent, eller att man upplever informationen som skrämselpropaganda.

Förbättringsförslag för att nå ut - tabell

Frågan löd: ”Har du några förslag på hur informationen om vattensituationen skulle kunna nå ut ännu bättre i framtiden?” och besvarades av 1 001 respondenter, varav ca hälften svarade ”nej, ”vet ej” eller varianter av ”nöjd som det är”.

Kategori	Antal	Andel	Beskrivning
Inget förslag / nöjd med nuvarande information	503	50,3 %	Inget att tillägga, eller uttryckt nöjdhet med hur informationen redan sköttes
Kanalförslag	202	20,2 %	Förslag på specifika kommunikationskanaler för att nå fler
Vet ej / oklart eller ej informativt svar	114	11,4 %	“Vet ej”, enstaka tecken, tomma eller obegripliga svar
Innehålls- och frekvensförslag	64	6,4 %	Mer, tydligare eller mer regelbunden information i befintliga kanaler
Övrigt/enskild idé	53	5,3 %	Enskilda, ofta unika förslag som inte passar naturligt i övriga kategorier
Styrmedel, regler och konkreta åtgärder	50	5,0 %	Föreslår handling eller reglering snarare än bättre information
Kritik/skepsis mot informationen	15	1,5 %	Uttrycker misstro, upplevd inkonsekvens eller kritik mot hur budskapet framförts

Kanaler som efterfrågas mest

Av de som på den öppna frågan om förslag på förbättringar angav 202 respondenter olika kanaler. Här är en sammanställning av dessa.

Kanal	Antal omnämnanden
SMS	59
Post/brevlåda	42
Sociala medier (generellt)	33
App, mejl eller Kivra	25
TV	16
Föreningar eller hyresvärdar	13
Reklam (ospecificerad)	13
Tidningar	11
Kollektivtrafik	9
Affischer/skyltar	9
Radio	8
Skolor	7
Specifika plattformar (Instagram, TikTok, Facebook, YouTube)	6
Vattenräkningen/fakturan	4

Exempelcitat – förslag för att nå ut i framtiden

”Få tätare information o påminnelser”
”Ännu mer konkreta tips”
”Ni skall ha en progressiv avgift för hushåll och villor. Med oförändrad avgift inom en viss standard.”
”Låt de som förbrukar mycket som tex bassänger betala för vattnet”
”Kommunen borde också dra ner på vattning i rabatter och dylikt”
”Höj priset kraftigt”
”Sluta hetsa folk om s.k vattenbrist. Det spelar ingen roll hur våt och regnig sommaren är så pumpar ni ut samma lögner år ut och år in.”
”Tycker det gick ut väldigt väl. Men. Infon jag läste var att det var risk för vattenbrist… Och sen blev det ändå ingen vattenbrist. Ropa varg?”
”Bra som det är. Men höj inte priset på vatten bara för vi sparar!”
”Jag tycker att det har varit tydligt. Tyvärr bryr sig inte alla om att dra ner tex på bevattning av gräsmattor”
”Försök sälj in ämnet till Nyhetsmorgon”
”Om man alarmerar mindre om det mesta så vet man vad man skall engagera sig i”
”Förmedla det bättre”
”Nej, jag tyckte att det var tydligt budskap i många olika kanaler”

Bakom rapporten

Beskrivning

Om Lysio Research

Lysio Research är ett undersöknings- och utredningsföretag som förenar metodologi och analys, kombinerat med en djup förståelse för samhället. Våra utredningskonsulter genomför utredningar, utvärderingar och studier med såväl kvantitativ som kvalitativ grund, för att ge det bästa möjliga underlaget utifrån kundens behov.

Grundat på statistik och insamling, ger vi dig välgrundade underlag för framtida beslut. Vi genomför:

– Utredningar, förstudier och utvärderingar

– Statistiska analyser och prognoser

– Kartläggning och insamling av data

– Enkätundersökningar och datainsamling

– Visualisering, presentationer och vägledning i beslutsprocesser

Daniel Sturesson
Senior projektledare
daniel.sturesson@lysio.se

Rasmus Ling
Projektledare
rasmus.ling@lysio.se

Integritetspolicy

Undersökningar och utredningar som leder till samhällsutveckling!

Lysio Research
Järntorget 3
413 04 Göteborg

031-313 48 78
kontakt@lysio.se
www.lysio.se
2026-09-23